
A napelemekre kivetett termékdíj drasztikus mértéke nem indokolható

Az EU elektronikus hulladék kezelési direktívájának (2012/19/EU - WEEE) magyar jogrendbe ültetésével törvényileg biztosított, hogy a napelemekről élettartamuk végén megfelelően gondoskodjanak. Az ezért előre fizetendő díj (114 Ft/kg) ugyanakkor 5-7-szerese az európai gyakorlatban tapasztalt költségeknek. Az indokoltnál magasabb díj kivetése hátrányos megkülönböztetésben részesíti az amúgy is leszakadóban lévő magyar napelemes zöldáram termelést, amit sajnálatos módon a szakmával történő egyeztetés teljes hiányában vetettek ki.

A napelemek 25 év feletti várható élettartama végén gondoskodni szükséges összegyűjtésükről és szakszerű szétszerelésükről, újrahasznosításukról. Ennek meglétét hivatott biztosítani az Európai Unió 2012/19/EU (WEEE) direktívája, melyet 2014. február 14-ig lett volna kötelező minden tagországnak a saját jogrendjébe illeszteni. Magyarország a környezetvédelmi termékdíj fejében központi újrahasznosítás útján vállalja az érintett hulladékok ártalmatlanítását, így felel meg az EU-s direktívának.

A nemzetközi gyakorlatban legtöbbször nonprofit szervezetek útján (pl. PV Cycle) biztosítják a gyártók saját termékeik élettartam végén történő visszavételét és ártalmatlanítását. Az ezen szolgáltatásért fizetett díjak a mostani magyar szabályozás töredékét teszik ki, figyelembe véve azt is, hogy a napelemek alapanyaga értékes újrahasznosítható anyagokat is tartalmaz (pl. alumínium). A díjakat hosszú évekig elkülönítetten kezelik, hogy a napelemek élettartamának végén a megfelelő fedezet a szükséges feladatokra rendelkezésre álljon. Megfontolandó, hogy a jelenlegi magyar rendszer „adóztató” jellegű szemléletmódja helyett az ilyen hosszú élettartamú termékek esetében ezt a modellt vegye át a magyar szabályozás.

A most kivetett termékdíj napelemenként 2100-2300 Ft, ami a nagykereskedelmi árak 5%-os emelkedését jelenti. A termékdíj természetéből kifolyólag ugyanakkor a lakossági végfelhasználóknak a termékdíj után a 27%-os áfát is meg kell fizetniük, ami egy átlagosnak

mondható 3.5 kWp méretű családi házas napelemes rendszer esetén (14 napelem) ~40 000 Ft többletkiadást jelent. Ugyancsak nehéz helyzetbe kerültek ugyanakkor azon támogatási forrásra pályázók (jellemzően önkormányzati intézmények) és kiserőmű beruházók, vagy már a kivitelezésre leszerződött szakkégek akik tavaly elindított projektjeik során még nem számoltak a termékdíj költségével. Pályázatos projektek esetében 3-400 ezer Ft, kiserőművi projekteknél akár 4 millió Ft váratlan többletköltséget is okoz az új termékdíj, ami sok projekt ellehetetlenülését okozhatja.

A MANAP Iparági Egyesület a Nemzeti Megújuló Platform tagjaként több, az iparágat érintő kérdésben szakmai partnerként megosztja véleményét a törvényalkotókkal és szabályozó hatóságokkal. Sajnos a környezetvédelmi termékdíj kapcsán ilyen egyeztetés nem történt. Ezúton kérjük a törvényalkotókat a termékdíj mértékének mihamarabbi jelentős, a valós költségeket tükröző mértékig történő csökkentésére, vagy a megújulók terjedését támogatandó annak nulla összegben való meghatározására. Javasoljuk továbbá az adózási rendszerben olyan változtatások végrehajtását, amik ösztönzik a megújuló energiák terjedését.